

ابتدایی همه چیز است

بعد از گرفتن دیپلم، دلم می‌خواست به مدرسه بروم و معلم پایه‌ی اول ابتدایی شوم. فکرم را با هر کس در میان می‌گذاشتم، می‌گفت خیلی خوب است. از ابتدایی شروع کن و کم‌کم مدارج را طی کن تا بتوانی بروی دبیرستان. در دانشگاه رشته‌ی روانشناسی کودک خواندم. هر کسی از رشته‌ی تحصیلی‌ام مطلع می‌شد، می‌گفت خیلی خوب است، ان‌شاءالله دوره‌های بعدی روان‌شناسی آدم بزرگ‌ها را می‌خوانی.

در همان دوران دانشجویی، دست تقدیر مرا به دنیای نویسندگی و روزنامه‌نگاری کشاند. در مجله‌ی کیهان بچه‌ها قلم می‌زدم. هر کسی از شغلم می‌پرسید و می‌شنید برای بچه‌ها قلم می‌زنم، می‌گفت خیلی خوب است، ان‌شاءالله پیشرفت که کنی، در روزنامه‌ی کیهان هم مطلب می‌نویسی. و هر کسی متوجه می‌شد برای کودکان می‌نویسم، آرزو می‌کرد روزی بتوانم برای بزرگسالان هم بنویسم.

چند سال پیش، در مؤسسه‌ای فرهنگی، برای تدریس نویسندگی دعوت شدم. در ترم‌های مقدماتی شاگردان خوبی داشتم. در مجموع، به‌زعم مدیران آن مؤسسه، در برنامه‌ی درسی‌ام موفق بودم. برای همین به من پیشنهاد دادند در ترم بعدی آموزش پیشرفته را آغاز کنم. اما من امتناع کردم و گفتم دوست دارم پایه‌ها را بسازم و همان کلاس آموزش مقدماتی را بیشتر دوست دارم. دیگر کسی آرزو نکرد که کم‌کم بزرگ شوم و نویسندگی پیشرفته تدریس کنم.

در مدتی که در این مجله مشغول به کار شده‌ام و سروکارم بیشتر با معلمان دوره‌ی ابتدایی است، بارها و بارها شاهد بوده‌ام که عده‌ای از معلمان جوان، آموزگار ابتدایی بودن را برای خود سخیف می‌دانند و آرزو دارند روزی به دوره‌های بالاتر بروند. این را هم بگویم که با آموزگاران جوانی روبه‌رو بوده‌ام که پذیرش معلم ابتدایی بودن ابتدا برایشان سخت به نظر می‌رسیده است، اما وقتی مشغول به کار شده‌اند، به کارشان و به بچه‌ها علاقه‌مند شده‌اند.

در شماره‌های پیشین مجله، با هفت معلم علاقه‌مند گفت‌وگویی‌هایی را منتشر کردیم که از ابتدای کارشان معلم پایه‌ی اول یا دیگر پایه‌های دوره‌ی ابتدایی بوده‌اند و به هیچ قیمتی حاضر نبوده‌اند این فرصت را از دست بدهند. هر کدامشان هم دلایل شخصی خود را داشته‌اند.

به‌هرحال، آموزش و تربیت کودکان پیچیدگی‌ها و سختی‌های زیادی دارد. واقعاً اگر فکر می‌کنید به معلمی در این دوره علاقه‌مندید، باید خودتان را برای رویارویی با این پیچیدگی‌ها و سختی‌ها آماده کنید. و اگر الان معلم دوره‌ی ابتدایی هستید، برای کشف این پیچیدگی‌ها تلاش کنید.

ناهنجاری‌های اجتماعی که امروزه در سطح زندگی اجتماعی خود با آن روبه‌رو هستیم، نتیجه‌ی نبود سرمایه‌گذاری لازم برای دوره‌ی ابتدایی است. سرمایه‌گذاری فکری اهمیت بسیار بیشتری دارد. اینکه درک کنیم ساختن پایه‌های آموزش ابتدایی و مهارت بخشیدن به کودکان در زندگی اجتماعی و نهادینه کردن کاوشگری و تشویق کنجکاوی‌های آن‌ها می‌تواند کار آموزش و پرورش را در دوره‌های بعدی آسان‌تر کند، بهترین سرمایه‌گذاری است. برای رسیدن به این هدف ابتدا باید اهمیت این دوره را درک کنیم. دوره‌ی ابتدایی فقط دوره‌ی باسواد کردن بچه‌ها نیست. زمان پایه‌ریزی شخصیت آن‌ها برای ورود به دوره‌های بعدی زندگی است. آموزش سواد خواندن و نوشتن، درک ریاضی و تمرین کاوشگری مهم‌ترین آموزه‌هایی هستند که پایه‌های ورود آن‌ها به زندگی در دوره‌های بعدی عمرشان را شکل می‌دهد.

به امید روزی که در جامعه‌ی ما، معلم دوره‌ی ابتدایی بودن، هم در حیطه‌ی تخصص و موقعیت اجتماعی و هم در درآمد و موقعیت اقتصادی، از پزشک و مهندس و وزیر و وکیل بودن برتر باشد.